Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 89. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ТРАВНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 11, 1985 No. 89. VOL. XCII.

„Тобі, чиє любови повне серце..."

Отець Л. Гузар очолив Канадське Товариство „Св. Софія"

Ст. Катаринс, Онт. (Т-во „Св. Софія"). — На засіданнях Дирекції Товариства „Свята Софія", які відбулися в суботу, 27-го квітня, обрано о. архимандрита Любомира Гузара новим головою Канадського Товариства „Свята Софія".

На Загальних зборах товариства, які відбулися в приміщеннях Дому Старців ім. свв. Петра й Павла в Скарборо, Онт., переглянено діяльність товариства в 1984 році та плян праці на 1985 рік. Також, новообраний голова о. архимандрит Гузар звітував про ситуацію в Римі та про діяльність римського товариства „Свята Софія".

Намічено на 1985 рік найголовніші точки праці: розповсюдити інформації про „Св. Софію" на західню Канаду; схвалено дев'ять стипендій на літні курси УКУ; схвалено потребу дати пряму допомогу оборонцям прав УКЦеркви в Україні та розповсюджувати інформації в „Дії"; обговорено просьбу Патріяршої канцелярії на фінансову допомогу та в принципі прийнято; рішено поставити потрібний дім „Св. Софія" в Ст. Катаринс, гідний пам'яті Блаженнішого Патріярха Йосифа; видавати „Дію" двомісячно.

Присутні ствердили, що Товариство „Св. Софія" розвивається добре.

Відбудеться 14-ий З'їзд УНДС в ЗСА

Ню Йорк. — В суботу, 18-го травня ц.р., відбудеться 14-ий З'їзд Українського Національно-Державного Союзу (УНДС) в ЗСА тут в приміщеннях катедри св. Володимира при 160 Вест 82-га вул.

З'їзд заслухає звіти уступаючої Головної управи та переведе вибори керівних органів на слідуючу каденцію. Наради з'їзду проходитимуть під знаком відзначення 65-ої річниці виходу ДЦ УНР та його уцілілого війська на чужину. З'їзд, як відомо, проходитиме в місяці народження та трагічної смерти великого сина та вождя українського народу — бл. п. Симона Петлюри, який впав смертю на бруках Парижу від куль большевицького агента Москви 25-го травня 1926 року.

В справі з'їзду слід звертатись на адресу: Peter Kramarenko 168 Oak Creek Rd., East Windsor, N. J. 08520.

В УІА відбудеться показ мод Н. Бих

Ню Йорк. — У неділю, 19-го травня, в 3-ій год. по полудні, відбудеться тут в Українському Інституті Америки, при 2 Схід 79-та вул., перший показ моди — оригінальних взорів Ніни Бих. Весь дохід з показу під назвою „Портфоліо мистця у шовку" призначений на УІА.

Молоді жінки моделюватимуть сукні та блюзки, — оригінальні і прецизні креації Н. Бих, — ручно мальовані акварельними фарбами взори на шовку.

Під час імпрези виступатиме співачка сопрано Марія Ясінська-Мурована. Після показу моди під час перекуски відбудеться льотерія на один експонат із колекції показаних суконок.

Вступ на виставку 35 дол., як пожертва на УІА, яку можна відтягнути від податків. За докладнішими інформаціями та резерваціями слід звертатися телефонічно до Інституту на число: (212) 288-8660.

ФІЛЬМ „В'ЯЗЕНЬ ХРИСТА РАДИ"

Йонкерс, Н. Й. — Кіностудія Ярослава Кулинича висвітлюватиме кольоровий звуковий фільм п.з. „В'язень Христа ради" про життя Патріярха і кардинала Йосифа Сліпого від дитинства до смерти. Сеанси о год. 3-ій і 6-ій по полудні будуть висвітлюватись тут в неділю, 19-го травня ц.р., в приміщенні Дому Української Молоді, при 301 Палісейд авеню.

РЕЧИТАЛЬ Д. БИЧКОВСЬКОГО

Вейн, Н. Дж. — Музичний відділ Вілліям Петерсон коледжу спонзорує речиталь Димитрія Бичковського — піяно. У програмі: Бетговен, Шопен, Дебюссі і Рахманінов. Димитрій є студентом професора Ґері Киркпатрика. Речиталь відбудеться у Шей центрі для прикладного мистецтва у згаданому коледжі, в неділю, 19-го травня ц.р., о год. 3-ій по полудні.

Марта Тарнавська

МАТИ

Тобі, що без геройства і без слави
в покорі зустрічаєш кожен день, —
тобі, чий усміх, мов вітрець ласкавий,
одхмарює обличчя молоде —

тобі, чиє любови повне серце
пробили леза чотирьох шабель, —
тобі, що прикликаєш дотепер ще
заблуканої долі корабель, —

тобі, що вмієш без надії ждати, —
тобі, що вмієш, як ніхто, простить, —
тобі — самотня, безіменна мати,
у вічність людства символом рости.

1954

„Мати з дитиною" — картина Софії Караффи-Корбут

На Союзівці відбудеться конференція голів Окружних Комітетів УНС

Джерзі Сити, Н. Дж. — З Головної Канцелярії УНС інформують, що десята з черги конференція голів Окружних Комітетів відділів УНСоюзу відбудеться в суботу, 18-го і неділю, 19-го травня ц.р. на Союзівці. Перша така конференція відбулася на Союзівці 4-го і 5-го листопада 1972 року.

Окружні Комітети, яких під цю пору УНСоюз нараховує 27, статутово не є оформлені, але вони виконують важливу ролю в загальній союзовій праці, головно виконують ролю координаторів між Головною Канцелярією та поодинокими відділами.

Завданням конференції є не тільки піднесення поваги й престижу Окружних Комітетів, а головно їхніх голів, але також спільно проаналізувати проблеми поодиноких Округ у всіх аспектах як союзових, так і загально суспільно-громадських. Тому що нарада відбувається в передконвенційному році, то там буде заторкнена і передконвенційна кампанія, завданням якої є придбання 4,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10,000,000 долярів. Доповідачі під час перебігу конференції заторкнуть також ряд важливих справ з різних ділянок союзової праці, а при тому вислухають короткі звіти поодиноких голів про їхню працю в Округах.

Конференцією керуватиме головний організатор Степан Гавриш, а доповідачами будуть Володимир Сохан, головний секретар, і Уляна Дячук, головний касир.

По традиції в суботу ввечері буде спільна гостина-бенкет для голів, їхніх родин і гостей, а у розваговій частині виступить відомий гуморист Стефан Магмет. Крім того, відбудеться виграша 15-ти нагород на суму 2,500 долярів у зв'язку із веденою акцією в минулому ювілейному році „один член кожного місяця, або 25 під час календарного року".

Філядельфія вшанувала Миколу Горбаля

Філядельфія (Я.Т.). — Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України влаштував в неділю, 28-го квітня, у приміщеннях Українського Освітньо-Культурного Центру, концерт у честь політичного в'язня Миколи Горбаля.

М. Горбаль, син многострадальної Лемківщини, народжений 1939 року у селі Волівець, Горлицького повіту, педагог, поет і композитор був перший раз засуджений у 1971 році на 7 років. У 1980-му році він був знову засуджений на 5 років суворого режиму. У квітні ц.р. Горбаль був засуджений третій раз на 11 років.

Цю святочну імпрезу відкрила голова комітету Уляна Мазуркевич. Опісля слідували: фортепіянове сольо піяніста з Фльориди Богдана Сперкача, спомини про М. Горбаля Надії Світличної, виступ мисткині слова Лідії Крушельницької, яка відчитала вірші Горбаля, та знову виступ Б. Сперкача.

Мистецька гра Б. Сперкача і його композиції були приємною несподіванкою для філядельфійської публіки. Тоді, коли Н. Світлична і Л. Крушельницька є добре відомі українській громаді, молодий і маловідомий ще українському громадянству піяніст і композитор Б. Сперкач здобув своєю грою і високим мистецьким рівнем своїх композицій увагу й ентузіязм філядельфійців.

Присутніх було біля 200 осіб.

УСО „Тризуб" відзначить своє 35-ліття

Джерзі Сиmi, Н. Дж. (т.к.) — Тридцять п'ять років проіснував на поселенні в Америці Український Спортовий Осередок „Тризуб", виховавши сотні українських спортовців. Та не лише спортовців, але й українських патріотів, бо із спортовою діяльністю осередку було нерозривно пов'язане й національне виховання. „Тризуб" був завжди свідомий того, що виховує не тільки спортовців, але й потенціяльних майбутніх амбасадорів й пропагаторів української національної справи.

В редакції „Свободи" (зліва): інж. Орест Лесюк й інж. Богдан Сірий.

До редакції щоденника „Свобода" завітали у вівторок, 7-го травня, гості з Філядельфії — голова УСО „Тризуб" інж. Богдан Сірий та інж. Орест Лесюк, голова спортової секції „Тризуба", щоб розповісти редакторам, а через часопис українській громаді, як відзначатиме Український Спортовий Осередок свій 35-річний ювілей.

У суботу, 18-го травня, з цього приводу відбудеться в авдиторії св. Йосафата — Дітмен і Дисстон вулиці у Філядельфії — бенкет і баль. Головним промовцем на бенкеті буде д-р Іван Павлічко, який виголосить промову українською мовою, а інж. Орест Лесюк промовлятиме по-англійськи. На бенкеті, яким провадитиме Євген Заблікевич, пройде перед очима учасників історія „Тризуба" в 120-ти прозірках, які будуть висвітлені на великому екрані (20 на 12 футів), головним чином, із початкових років існування „Тризуба".

Не менш цікавою подією на бенкеті буде зустріч всіх колишніх і теперішніх грачів і членів Управи „Тризуба".

Минулої суботи, 4-го травня, відбиванкова чоловіча дружина „Тризуба" виграла змагання в турнірі УС-

(Закінчення на стор. 4)

СССР втрачає контролю над Східньою Европою

Лондон, Англія. — Міжнародний інститут стратегічних досліджень, що знаходиться в Лондоні, щороку аналізує становище в світі. В дослідженні за 1984-85 рік сказано, що Совєтський Союз втрачає контролю над зовнішньою політикою своїх східньоевропейських сателітів, які щораз частіше звертаються до західніх країн, щоб одержати валюту і найновішу техніку.

В дослідженні говориться, що за останні роки „життєвий рівень у східньоевропейських країнах знизився" і це може викликати „громадський протест".

Відносно Польщі в дослідженні сказано, що робітничі заворушення показали нездатність уряду придушити протест і відновити авторитет влади, що в свою чергу свідчить про втрату совєтської контролі над Польщею.

„В середині 1984 року, — говориться далі, — Совєтський Союз показав нездатність прослідити за розвитком відносин між двома Німеччинами". СССР був змушений вдатися до тиску, щоб не допустити до візити лідера Східньої Німеччини Еріха Гонекера в Бонн. Минулими роками Совєтський Союз не дозволяв своїм сателітам проводити самостійну політику і він не мав потреби „публічно вмішуватися" в справи східньоевропейських країн.

В дослідженні, що його підготовив директор Інституту Роберт О'Ніл, вказується, що лідери чотирьох країн Варшавського пакту — Східня Німеччина, Чехо-Словаччина, Малярщина і Болгарія — досягли 70-річного віку, і що з їх смертю в цих країнах можуть виникнути кризові ситуації".

Далі в дослідженні сказано, що „совєтсько-американські відносини перебувають на дуже низькому рівні й існує дуже мала надія на їх поліпшення. В 1984-85 році ці відносини не стали гіршими, але й не поліпшилися".

В СВІТІ

БРИТАНСЬКИЙ МІНІСТЕР закордонних справ Джефрі Гов правдоподібно незабаром зустрінеться з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком для обговорення багатьох міжнародних справ. Дипломати на Заході кажуть, що це буде перша зустріч Громика з Говом після викинення з Великобританії п'ятьох совєтських дипломатів-шпигунів, що спричинило було деяке напруження у відносинах між обидвома країнами. Зустріч міністрів мала б відбутися наступної середи, 15-го травня ц.р. у Відні.

ПОНАД 60 ЧЛЕНІВ західньонімецької пацифістичної партії „зелених" побували на території колишнього концентраційного гітлерівського табору в Авшвіці, Польща, і, відзначаючи 40-річчя перемоги альянтів над гітлерівським режимом, поклали квіти під пам'ятник жертвам, які загинули в цьому таборі. Речник цієї групи заявив, що деякі парляментаристи цієї партії, спільно з іншими лівими, бойкотували засідання західньонімецького парляменту (Бундестаґу), яке відбувалося з нагоди 40-річчя закінчення війни, бо вони вважають, що канцлер Гельмут Коль і його християнсько-демократична партія „применшують гітлерівські злочини" і змагають до забуття тих часів.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерса інформує з Пакістану, що бої між совєтськими окупаційними частинами і антикомуністичними повстанцями тривають далі, не зважаючи на совєтську військову перевагу в людях і зброї. Повстанці дуже часто заскакують совєтські військові частини добре плянованими засідками, у яких гине дуже багато совєтських вояків, а повстанці користають зі захопленої зброї. Речники визвольного руху в Афганістані заявили в останньому часі, що вони не припинятимуть визвольного бою поки останній совєтський вояк не покине їхню батьківщину.

РЕЧНИК ВАТИКАНУ підтвердив, що Папа Іван Павло зустрічався з представниками ливанських маронітів, які просили його впливати на уряди країн світу, щоб вони, шляхом скликання міжнародної конференції чи іншими засобами причинились до закінчення громадянської війни в їхній країні і зупинили кровопролиття. Ватикан однак не хоче безпосередньо вмішуватись до конфлікту в Ливані, але не виключно, що представники Папи будуть інтервеніювати у столицях держав, які мають вплив на ці справи.

КОМУНІЗМ ЗАВМИРАЄ — КАЖЕ ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕҐЕН

Лісбона, Португалія. — Президент Роналд Реґен, під час своєї останньої зупинки у 10-денній поїздці до Европи, заявив у Португалії парляментаристам, що комунізм, як ідея, завмирає, і втрачає свої навіть раніше здобуті позиції, в користь демократії. Народи, на думку Президента З'єднаних Стейтів Америки, тужать за свободою за вільністю, за урядами, які б шанували і поважали їхню думку і дбали про їхній добробут. У принципі народи відкидають тиранію, диктатуру, колективне, але однопартійне керівництво державою тощо.

Під час промови Р. Реґена із залі парляменту демонстративно вимаршували 35 послів комуністичної партії Португалії, а зглядно вони продемонстрували свою „демократію", як тільки Президент ЗСА і прем'єр-міністер Португалії Маріо Сорез зайняли свої місця. Дев'ять інших комуністів і їхніх прихильників з 250 членного парляменту тієї країни, взагалі не з'явились на святочну сесію, яка була скликана з нагоди приїзду президента Р. Реґена. Пізніше комуністи заявили кореспондентам, що вони рішились на таке демонстративне потягнення тому, щоб запротестувати проти політики ЗСА в Центральній Америці, зокрема їхнього тиску на Нікараґуа і американських баз на Азорських островах.

Вихід із залі парляменту мав однак дуже малий вплив на присутніх, — кажуть політичні спостерігачі, бо чотири п'ятих парляментаристів були захоплені виступом Р. Реґена і оплескували часто його промову, а при кінці влаштували для високого американського гостря стоячу овацію. Подібну „демонстрацію" пробували застосувати скрайньо-ліві в Европейському Парляменті в Страсбургу, Франція, без великого ефекту. Запитаний кореспондентами про вихід комуністичних послів в Португалії, президент Р. Реґен на ходу відповів: „це також належить до демократії. Сумніваюсь чи в комуністичних державах вони мали б відвагу на такий крок". Крім того він саркастично відмітив, що йому жаль, що крісла на яких мали сидіти ліві, були невигідні.

У промові Р. Реґен з розмислом оминав гострих політичних справ, а радше концентрував свою увагу на вартостях демократії у протиставленні до тоталітарних систем, в тому числі до комуністичної.

Державний секретар ЗСА Джордж Шулц, виступаючи після цього на пресовій конференції підкреслив, що з цим посланням власне приїхав Президент до Европи, щоб об'єднати европейські країни біля демократії і розвіяти їхні сумніви у її вартість і спроможність.

Прем'єр Португалії М. Сорез гостив американську делегацію парадним обідом на якому були виголошені чемностеві промови з обох сторін. Але речник Білого Дому Леррі Спікс заявив пізніше, що президент Р. Реґен і прем'єр М. Серез обговорили окремо усі важливі проблеми політики. Португалія була останньою зупинкою Президента ЗСА у його поворотній дорозі до Вашінгтону.

ВИСТУП І. РУДНИЦЬКОЇ І М. БРАВНА

Ню Йорк. — У вівторок, 14-го травня ц.р., о год. 12:30 по полудні тут у приміщенні Вітні Музею, при 120 Парк авеню, біля 42-ої вулиці, виступлять Інка Рудницька і Мелвін Бравн на двох фортепіянах. Вступ вільний, а програма буде подана на місці.

В АМЕРИЦІ

ДВА ВИСОКІ представники американського Уряду заявили, що Уряд президента Роналда Реґена приготовляє нову фазу закордонної політики, яка має допомагати антикомуністичним рухам спротиву у світі, й на цю ціль Уряд встановить відповідний бюджет. Зізнаючи перед сенатською Комісією фінансів, Вілліям Шнайдер і Ричард Армітаж заявили, що ці рухи від Афганістану до Нікараґуа значно підмінували комуністичну ідеологію та комуністичні операції, які американський Уряд вважає за значну перемогу для загальної свободи у світі.

В КОНҐРЕСІ СПІКЕР Томас О'Нілл, в імені демократичної більшости в Палаті Репрезентантів, вніс законопроєкт для уділення антикомуністичним повстанцям в Нікараґуа 14 мільйонів дол. допомоги в харчах, одежі, ліків тощо, які повинні бути доставлені через американську агенцію для закордонної допомоги, а не через Сі-Ай-Ей.

В СЕРЕДУ, 8-ГО ТРАВНЯ ц.р. нюйоркська поліція арештувала 181 осіб, які протестували перед федеральним будинком на долині Мангеттену проти наложення економічного ембарга проти Нікараґуа. Більшість з протестуючих — це члени різних центрально-американських і південно-американських організацій. Президентське ембарґо забороняє імпорт товарів з Нікараґуа, бльокує нікараґуанські кораблі й літаки та уневажнило 27-річний „договір приязні" між Америкою і Нікараґуа.

АМЕРИКАНСЬКА КАТОЛИЦЬКА допомогова служба, яка веде закордонну допомогову акцію в імені американських католиків, повідомила, що вона наділила 30 мільйонів дол. для допомоги голодуючим в Етіопії. Ці фонди були зібрані від приватних громадян і організацій.

КОЛИШНІЙ ГУБЕРНАТОР Ню Йорку і колишній американський амбасадор в Москві В. Аверел Гарріман, повідомив з Вашінгтону, що совєтський уряд наділив його „Орденом Вітчизняної війни, першого ступеня", за його зусилля скріпити „совєтсько-американську співпрацю" під час Другої світової війни. Таке саме повідомлення подало совєтське пресове агентство ТАСС в Москві. Коментуючи про цю нагороду, губернатор Гарріман заявив: „Я гордий з того, що працював із Совєтським Союзом у спільній боротьбі проти нацистів, і я ніколи не забуду величезних і героїчних жертв народу Совєтського Союзу в Другій світовій війні".

АЛЬМАНАХ УНС НА 1986 РІК

Редакція „Свободи" вже почала підготову видання Альманаха УНСоюзу на 1986 рік. Матеріяли можна надсилати до 16-го червня 1985 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

А про матерів забули

Дивні ці травневі дні у навечір'я Дня Матері 1985 року. Цілий світ заметушився у відзначуванні 40-річчя закінчення Другої світової війни, немов би ніколи вже не було можливости відзначати 50-річчя, як пристало в історії, немов би люди боялися, що нікому буде відзначати рівну дату півсторіччя, або що в наступних десяти роках розпічнеться третя світова війна.

Як би воно не було, перші дні травня всеціло стоять під знаком спогадів, світлин, фільмів, розповідей а то й аналіз того, що сталося. Ми оглядаємо паки і паки перші зустрічі американських вояків зі совєтськими, німецьких вояків, які йдуть в полон, бачимо радість на обличчях людей з приводу закінчення війни, слухаємо розповідей про геройські вчинки і про жахіття смерти в концтаборах, переживаємо на фільмі ще раз бомбові налети, та глядять на нас із світлин чорні ями знищених будівель.

Припадок це, чи зумисне получення, що в тих травневих днях відзначають не лише закінчення Другої світової війни, але також десять років від закінчення іншої, так дуже непопулярної війни у В'єтнамі, в якій хоча не багато згинуло американського квіту молоді, однак досі не дуже їх зараховували до цієї самої категорії героїв, що тих, які полягли у Европі чи на Пацифіку.

Як дивно, що несподівано усі ці призабуті і принані герої стоять в осередку цілого світу, а зовсім не присвячується уваги, ба навіть не згадується у навечір'я їхнього свята тих, без яких не було б і одних і других, і які віддали у жертву це, що мали у житті найдорожчого: своїх синів.

Чи не слід було саме тепер віддати рівночасно поклін матерям в подяці за це все, що довелося їм переживати впродовж Другої світової війни, а опісля і в'єтнамської, якщо ідеться про американських матерів? Але ні, у публічних засобах інформації, у пресі, телевізії про матерів немає згадки. Тільки пильні комерційні оголошення пригадують нам, що День Матері ось вже за дверима і що треба доконче купити мамі нічне білля чи смачний коржик з шоколядовою поливою, або взяти маму до ресторану на обід.

Може б однак, ми, вільні українці, в День Матері у 1985 році віддали дійсну пошану нашим матерям не коржиком, чи дарунком, а глибокою вдячністю за все те, що вони дали і дають українському народові виховуючи йому вірних синів і дочок.

Поклонімся глибоко тим, що шукали замордованих своїх синів і дочок у в'язничних стінах, і тим, що вистоюють ноги перед брамами КГБ, і тим, що виряджали синів до українського війська, і тим, що ніколи їх не побачили, і тим, що довгими роками розлучені від дітей, і тим, що стараються в чужому морі вдержати український родинний острів і тим, що самітньо доживають віку в чужих старечих домах. Ми їх не можемо забути.

Ми маємо кому дякувати у День Матері. Зробімо це належно і гідно!

Щоб сповнилися пляни Божої опіки над світом, Бог покликав на землі матір, як невгасаючий смолоскип збереження Його Волі й законів у житті християнських родин і народів. На горі Синайській сказав Він: „Шануй отця Твого і матір Твою!" І потім подав благословення для тих дітей, що шанують свої батьків: „То добре тобі буде і довго будеш жити на землі!"

Культ матері поширився сьогодні у цілому культурному світі і навряд, чи є де країна, в якій би не вшановували матір, присвячуючи їй окремо „День Матері". В нас культ матері має ще й предвічну традицію. Колись же був у нас, в передісторичних часах, матріярхальний лад, що мати була головою роду. Майже півстоліття тому в Америці рішено присвятити матері один день у місяці травні. Цей звичай прийнявся у цілому культурному світі. В цей день діти віддають честь і висказують сердечну вдячність матерям за їхні труди й піклування, за ту посвяту й безмежну любов, якої дитина дізнає від матері.

Іван Боднарук

СЕРЦЕ РОДИНИ

Призначенням історичної долі судилося тобі, українська мати, переносити найважчі терпіння рідного народу, від татарських часів до нинішнього дня найбільшої руїни. Ти, наша добра українська мати, стала для рідного народу дорогоцінних скарбів кивотом, видатних мужів в історії світу, великих учених, мистців і героїв, творили й творять найперше їхні матері. Славу здобували і здобувають вони лише завдяки своїм матерям.

Вшановуючи матір у її щорічне свято, думаємо про тих всіх матерів, що сьогодні не з нами. До тих, що залишилися в Україні. Їх доля була особливо важка. Вони зазнавали болю розпуки з тими, що відходили у світ, рятуючи життя перед совєтським режимом.

Пише Леся Храплива у вірші „Українська Мадонна":

І я бачив тебе
у побіленій хаті —
Українська Мадонно
цвітистих степів;
Під вікном простеливсь
барвінок хрещатий,
На іконі старій
чорнобривець розцвів.

А в очах твоїх —
сміх і несказана ласка,
Як в вишиванці —
сина свого пестиш,
Слава сивих століть
незабута ще казка,
Тиха гордість і
блиск із небес висоти.

І я бачу: Ти йдеш,
обездолена Мати,
Із терновим вінцем
через муки і жах,
Бо далеко Твій син
і нема в Тебе хати,
Лиш надія одна
ще жевріє в очах:

Що повернешся знов
до забутої хати,
Де в куті, на іконі,
рушник споловів,
І до сина ще знов
усміхнешся, о мати,
Українська Мадонно
пахучих степів.

Матері — це ті, що формують обличчя і характер, вирішують долю не тільки родин, але й цілих родів. У багатьох випадках від них залежить не лише існування нації, але і її нащадків. Часто було в історії так, що своє відродження і незалежність поневолені й бездержавні народи завдячували матерям, які допомогли зберегти не тільки національну субстанцію, але були продовжувачами визвольних традицій. З цього погляду особливо багато завдячує своїм матерям українська нація.

Українська мати-піонерка у ЗСА та в інших країнах нашого поселення не знала дозвілля. В неї був час весело проведений тоді, коли діти були здорові, коли вчилися добре у школі. Її мрією було, щоб діти осягнули вищу освіту, щоб більше знали, ніж вона, щоб із її дітьми числилися інші. Вона вчила їх бути найкращими, чемними, творити

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про материнські очі

Чи бачили ви колись перший погляд молодої мами, що тримає на руках новонароджену дитину? Скільки радости, тепла, любови відбивається тоді у її очах. Вони такі ясні, щасливі, повні соняшних усміхів.

Затемнюються вони журбою, коли вперше приходить несподівана недуга дитини. У них журба і неспокійне питання, — що їй долягає? Чи аби нічого поважного?

Відтак ці очі стають бистрі, чуйні, готові в день і в ночі допомогти у перших самостійних рухах, у перших роках відкривання оточуючого дитину, незнаного, світу. Як пильно вони стежать за нею, щоб повести безпечно у цей світ.

А там їм приходиться дивитись на світ немов подвійно: — Мамо, дивись, яка гарна квітка! — Мамо! дивись на мій рисунок! — Мамо, гляди, що це йде, я боюся!

І мама дивиться, подивляє, заспокоює і пестить.

Зчасом вже не вимагається від материнських очей постійної уваги, але саме тоді вона мусить їх мати ще більше на сторожі. Здається, немов ті очі вміють бачити крізь стіни кімнати, крізь кущі городу, крізь зачинені двері.

— Як мама може все так бачити і знати, навіть як її коло мене немає? — дивується підросток.

Часом у тих роках очі матері гніваються і невідомо, що гірше, слова чи гнівні очі.

З кожним дальшим роком частіше цей гнівний погляд переплітається із журливим. Але ця журба соромливо ховається у темміні безсонних ночей, самітного вичікування, надслухування, чи, либонь, не почується грюкіт автомобільного мотору.

А скільки сили ці очі можуть викресати із себе, коли того у критичному моменті треба. Вони вміють боронити, піддержувати, вимагати, дарма, що дитина вже давно переросла маму.

Однак ті очі, що давали стільки любови, сили, тепла, вирозуміння немов замовкають, стишуються, коли відходить від них предмет їхньої довголітньої уваги і коли вже не відбивається у них, немов у дзеркалі, друге, молоде, життя. Тоді вони соромливо ховаються за окуляри, часто темні, щоб ніхто не відчитав почувань і думок. Але з-поза тих окулярів вони ще добре спостерігають, що діється, тільки свої спостереження залишають для себе.

А там, несподівано, приходить час, коли очі із-за окулярів набирають виразу якогось засоромлення, постійного прохання про вибачення. Це тоді коли щораз частіше приходиться слухати нетерплячі слова: — Мамо, що ти говориш! — Мамо, чи ти не бачиш? — Мамо, не мішайся, як не розумієш?

Тоді уста затискаються мовчанкою, але очі дивляться сумно, сумно...

Щораз частіше материнські очі задумані, задивлені в давнє гарне минуле і щораз більше на них збирається непотрібних, невиплаканих сліз, що покривають їх скляною поволокою. Певне від них очі робляться більше прозорі, безбарвні, дарма що були вони колись чорні, сині, карі чи зелені.

У цьому періоді життя вони у всіх матерів однакові сірі-сиві.

Вони глядять довкола себе зовсім загублено і є щось у них із зору малої дитини, яка чекає на помічну руку, що напевно зараз простягнеться.

Старечі очі шукають неспокійно. Чи витягнеться до них та рука, яка довгі роки з повним довір'ям клалася у їхню долоню?

О—КА

Третя радіопередача українського відділу РС, яка — пише американський журналіст в газеті „Ню Йорк Дейлі Ньюз," — „регабілітує українських нацистів", це передача про акт 30-го червня 1941 року. Її передано в етер 30-го червня 1984 року в рубриці з нашого календаря". Прочитайте собі повний текст цієї передачі:

„30 червня 41-го року, в перші дні німецько-радянської війни, у Львові проголошено проти волі німецького уряду відновлення української держави. Проголошення відбулося з ініціятиви Організації Українських Націоналістів під керівництвом Степана Бандери й мало місце на національних зборах, скликаних нашвидкоруч у залі товариства „Просвіта". Національні збори складалися з найвидатніших українських діячів міста Львова. Головою Національних зборів обрано Ярослава Стецька, котрого найменовано й главою Українського Державного Правління, тобто уряду, що складався з націоналістів, позапартійних і представників інших політичних угрупувань.

У тексті проголошення державности, який передано того ж самого дня по Львівському радіо, що його українці перейменували на радіо імені Євгена Коновальця, мовилося:

Волею українського народу Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення української держави, за яку склали свої голови цілі покоління найкращих синів України.

ОУН закликає увесь український народ не скласти зброї так довго, доки на всіх українських зимлях не буде створена українська влада.

Суверенна українська влада забезпечить українському народові лад і порядок, всесторонній розвиток

П. Осібний

НЕ БАЙДУЖА НАМ СПРАВА

(Події навколо української редакції „Радіо Свобода" в Мюнхені).

III.

Закінгення

усіх його сил та задоволення його потреб.

На західніх землях України твориться українська влада, яка підпорядкується українському національному урядові, що створиться у столиці України Києві", — стояло у проклямації Національних зборів 41-го року у Львові.

Ідею проголошеної по львівському радіо державности понесли на схід й південні українські землі так звані Похідні групи обох частин, відколених від Організації Українських Націоналістів — Степана Бандери й Андрія Мельника. Населення з радістю вітало відновлення української держави, воно із щирим запалом заходилося організовувати власну адміністрацію й створило згодом розігнану німцями українську поліцію, яка мала дбати про порядок і захищати людей від актів сваволля з боку гітлерівців.

За кілька днів після проголошення акту державности гестапо заарештувало Бандеру і згодом і Стецька та інших членів уряду. Заарештованих повезли до Берліна, й їм поставлено ультиматум: відкликати по радіо проголошення державності, розпустити Українське Державне Правління й припинити будь-яку діяльність Організації Українських Націоналістів. За рішучу відмову виконати ультимативні вимоги Гітлера, творців державности 41-го року кинено до горезвісного концтабору Саксенгавзен, де їх тримали в камері смертників до кінця війни; декого гестапо закатувало на смерть, як Дмитра Яцева й Андрія П'ясецького.

У зв'язку з примусовою ліквідацією решток української держави по Україні прокотилася широка хвиля арештів усіх, кого гестапо підозрівало у приналежності до ОУН.

Не зважаючи на гостру антиукраїнську лінію гітлерівських окупантів, державницька ідея України знаходила все нових прихильників. У жовтні 41-го року в Києві за участі ОУН під керівництвом Андрія Мельника створено „Українську Національну Раду", яка мала стати політичним центром України. „Українську Національну Раду" очолив професор Микола Величківський. Вона однак не розгорнула ширшої діяльности, бо нацистські окупанти столиці України ліквідували і цей прояв українців до самостійного, ні від кого незалежного політичного життя. Узимку 41-42 років у Києві, який вів перед у відновленні українського, зокрема культурного, життя на звільненій від большевиків території, гестапо заарештувало й розстріляло низку націоналістичних діячів, серед них талановиту поетесу Олену Телігу, поета Івана Ірлявського, Мирона Орлика та інших.

Народ чинив збройний опір колоніяльній та геноцидній політиці німецького райху супроти України. Уже в другій половині 42-го року на Волині діяли збройні загони Української Повстанської Армії, яка боролася спочатку проти німецьких загарбників, а згодом і проти червоних окупантів України. Політичне керівництво збройною боротьбою українського народу перебрала Українська Головна Визвольна Рада, яку створено в липні 44-го року в лісі біля села Недільна на Самбірщині.

Українська громадськість відзначає цього року сорокаріччя Української Головної Визвольної Ради по всіх громадах нашої діяспори".

Американський журналіст, покликаючися на якийсь свій „самвидавний матеріял" (може від „інформантів" з Мюнхену?), пише, що ініціятори і творці акту 30-го червня 1941 року прославляли в цьому документі „Гітлера і німецьку героїчну армію".

Знаємо, що існують дві версії тексту 30-го червня 1941 року (в одному говориться про „проголошення", в другому про „відновлення" Української Держави). Недавня дискусія в українських газетах вільного світу на цю тему не послужила, щоб справу остаточно вияснити. Правда, що в одному з двох текстів акту є заклик „Слава Героїчній Німецькій Армії і її Фюрерові Адольфові Гітлерові!" (Дивися: „Українська суспільно-політична думка в 20 столітті". Документи і матеріяли, том III. Упорядкували Тарас Гунчак і Роман Сольчаник. Сучасність 1943, стор. 24). Але у тому самому тексті є заклик до країнського народу „не скласти зброї так довго, доки на всіх українських землях не буде створена Суверенна Українська Влада".

І за те цих людей, які проголошували цей акт 30-го червня 1941 року, і яких американська газета звинувачує, що вони „співпрацювали з нацистами", кілька днів пізніше заарештували нацисти і вони сиділи потім у кацеті Саксенгавзен зі всіми тими, яких нацисти ненавиділи і мордували.

Остап Бандерський

Мій День Матері

(спогад)

Ще молодим юнаком я покинув Україну. Батька і мою матір пригадую собі добре, і особливо запам'яталося мені моє прощання з ними. Батько мій нишком обтирав сльозу рукавом, а мати, пригорнувши мене до себе, крізь сльози, говорила: — З Богом іди, мій сину. Але мені здається, що більше я тебе вже не побачу...

І почалася моя мандрівка — Словаччина, Австрія, Італія, Великобританія, аж я осів в Америці. Після смерти Сталіна якось мені пощастило листуватись із моїми батьками, а теж висилати їм поштові посилки.

Прийшов 1965 рік, а з ним прийшла до мене пресумна вістка, що мого батька вже немає між живими. І тоді в мені назріла думка стягнути до Америки мою самітню матір. Я зараз написав матері про це, а вона погодилася, пишучи: „Сину мій, коли б в мене крила, я зараз полинула б до тебе".

Я кинувся сюди туди за допомогою і вона прийшла: від провідних американських чинників і тамошньої сільської ради...

І нарешті цей довгоочікуваний день прийшов: до мене прийшла телеграма з України, що 15-го березня 1966 року моя мати приїде до Ню Йорку. Спочатку зі щастя я не міг повірити, здавалось мені, що це сон...

(Закінчення на стор. 3)

Любов Коленська

ПІД КРИЛОМ МАТЕРІ

Здається, що наша скитальська доля у багато дечому подібна до долі того заблуканого, бездомного голляндця, що скитався на судні по морях аж до того благословенного часу, коли прибув до призначених йому берегів. Моя мандрівка, мій ісход із рідної землі, який почався 1943 року, закінчиться тоді, коли мене знову прийме і пригорне до себе моя звільнена від ворога земля.

• • •

Воєнне лихоліття розсіяло нас по світах і причинилось до того, що ми вирушили у цей ісход, у цю мандрівку, лиш обі з матір'ю. Після днів і тижнів блукання перед нами село Команча на Лемківщині. У серпневому сонці розблислі шпилі гір, а на берегах річки мереживо ліщини, терпкаво-солодкий ожинник і фіолетна синь афин. А ген внизу колоситься збіжжя, наливається хлібом і в переливах вітру гойдаються квітки льону, волошок і маків, напуваються серпневою горяччю поля ячменю і закосичені жовтоцвітом, ніби джигуни на весіллі, випинаються вгору гречані лани. Іноді обізветься перепел, а жайворон, здається, біля самого Всевишнього, виспівує сріблисті пісні про щастя, про жагу життя...

Ідемо з матір'ю босоніж, по довгій мандрівці натиснуло взуття і нам прийшлось його скинути. Обминаємо вибоїсту дорогу та й сходимо на моріг. І він розпечений у сонці та все ласкавіший. Присістись на чийсь віз — неможливо: в одного велика рідня, в іншого — гори клунків. Добре, що нам нарешті пощастило впроситись, щоб якась добра душа взяла на віз наші клунки.

Валки возів підсуваються щораз ближче до села. Із хат виходять наші лемки. В їхніх очах і запит німий і біль сердешний...

Парубок, на возику якого ми примістили наші клунки, пристає перед однією хатою. Там зупиняється теж „кремезний" віз. Звідтіля, майже на бігу, вискакує огрядна молодиця.

Дивлюсь, а вона біжить до парубка, що, змилосердившись, підібрав наші клунки, і сердито кричить:

— А ти, як посмів без дозволу взяти на наш віз оте дрантя? Не видиш, коняка ледве тягне... А що, коли попсується наш віз, де ми тоді подінемо все добро!?

Парубок мнеться, переступає з ноги на ногу і виправдується:

— Пані, та ж як я міг залишити самих жінок серед поля, ще й поблизу лісу. Адже і ми звідтіля втікаємо, бо там уже червоні партизани...

А я стою і дивлюся то на оту пані в розкішних сап'янцях, то на матір мою, що стоїть сердешна босоніж і витримує всю зневагу...

Мені соромно за оцю землячку та й гірко від нашої сіромашної безпритульности. Потиху шепочу матері:

— Мамо, ходімо звідсіля, а чей знайдуться добрі люди...

Спочатку мати мовчить, а потім, із жалем каже:

— А як ніхто не захоче приймити наших клунків, тоді що? Небагато варті наші речі, а все ж таки можна дещо за них роздобути... Інакше — чим прогодую тебе?!

Та вкінці таки забираємо наші клунки з фіри і кладемо їх біля якихось кущів. Відходячи, хоча втомлена докраю, я гордо простую плечі, бо відчуваю, що за нами вслід прикипає розлючений погляд нашої „ласкавої" землячки.

Мати кудись відходить, а коли вертається, то уся сіяє:

— Добре ти, моя доню, сказала, що знайдуться добрі люди. Одна газдиня навіть приобіцяла нас примістити в стодолі. Тепер літо, холодів немає, а там побачимо, — і так ласкаво дивиться на мене, що зразу кудись щезають усі турботи.

Заносимо наші клунки до стодоли. На сіні мати розстеляє килимок. Крізь щілини в стодолі втискаються лагідні сизі сутінки. Мені сонно і я, вмостившись на пахучому сіні, засинаю.

Не знаю, як довго я спала, але чую, що мене будить мати:

— Доню, прокинься! Глянь, що я тобі роздобула на вечерю — показує кілька вівсяних паляничок і молоко.

У мені ворушиться нестерпний голод. Адже ще вранці, як ми поснідали. Простягаю руку за склянкою молока і враз опам'ятовуюся:

— Мамо, а ти? Та ж і ти голодна...

Та вона лиш усміхається:

— Чи ти колись таке бачила, щоб я, не повечерявши, тільки тобі несла їжу?! Молоко все для тебе, газдиня дала мені його напитися в кухні.

Бере собі найменшу з паляничок, а решту підсуває мені:

— Бери, мені і цієї, що я взяла, не треба. Я вже попоїла, а ти молода, тобі сил набиратися треба...

Відпрошуюся від тих паляничок, але голод таки перемагає... Це не вперше було так, що коли не вистачало їжі, вона майже всю її мені віддавала, вимовляючись будьчим, навіть хоч би неохотою їсти...

Надходить вечір. Ми влаштовуємо собі нічліг. Понад стодолою пролітають літаки. Чути глухий гул гармат. А вечорові — байдуже, він ласкавий і добрий. У сонній дрімоті пахнуть квіти, розсипаються по небу діямантовим ковчегом зорі і час від часу в хащах біля стодоли шелесне, пробіжить якийсь звірок, що не вмостився ще спати.

• • •

Неділя. Ранок свіжий, ніби напиток гірської криштальної води. І які ж роси — вони на пелюстках квітів, на травах і на листках дерев — усе мерехтить у міріярдах перламутрового багатства. Якою ж промінною ясністю починається день... Із коминів хат підіймаються дими. Вони підіймаються і з багаття, що його дехто розпалює, приготовляючи сніданок.

Надходить газдиня, запрошуючи на сніданок:

— Ходіть, поснідаємо разом, сьогодні ж свята неділя... Тепер удома зі мною мій газда і двоє дівчаток. Ще торік були два старші сини, але... — і вриваються її слова, ніби тендітна струна, а очі пронизує неймовірна туга і синіє у них біль...

Сідаємо за широкий дерев'яний стіл. По обох його боках — лави. Газдиня кладе по середині стола миску з кашею. Газда хреститься, а за ним і усі. Газдиня підсуває йому миску і він набирає собі в тарілку кашу і поволі, повагом їсть. Снідаємо і ми. Крізь вікно бачу як попри хату проїжджає німецька кіннота: обличчя вояків утомлені, погаслі.

Враз до нас наближається важкий зловісний шум літаків, ніби понад нами пролітають розшалілі злісні велетенські джмелі... Стріл один, другий — здригається земля... З вікнами зрівнюється якийсь хлопчина і перестерігає:

— Ховайтесь! Це совєтські... — і раптом вриваються, завмирають його слова, а всією хатою стрясає, немов ґураґан... Хлопчина вбігає до нас у кухню, а за ним із відчинених вікон летить із брязкотом скло... Біжу до дверей, відчиняю їх і бачу, як низько понад землю летять літаки та січуть з кулеметів — куди і в кого попало...

Вбігаю знову до хати і бачу, як ґазда і ґаздиня, а за ними переполохані дівчатка і оцей хлопчина, що нас перестеріг, засуваються у протилежний від вікон бік, здається, що ладні втиснутись углиб стіни. А мати... мати стоїть серед кімнати ніби ще нерішена... Не надумуючись довго, пригортаюся до долівки під вікном...

Хвилина мертвецької тиші, здається, що в душу вбивається холодне лезо безтямного жаху... А потім знову літаки... В цю ж мить мати моя прискакує прожогом до мене і тягне мене зі собою під лаву... А там, заслоняючи мене перед кулями, розпростирає вздовж мене руки, ніби птаха, що боронить крилами своє пташеня... Раптом мене огортає переляк: а що як кулі з кулеметів поцілять у мою матір? Пручаюся, хочу видобутись з її рук, але даремно, вони, її руки, ніби зі сталі... Нагло крізь вікно густим градом сипляться кулі і там, де я ще недавно на мить прилягла, вони розривають, шматують долівку... А мати моя горне мене до себе, тримає з усієї сили, наче вона береже своє щастя, свій безцінний скарб, без якого їй більше не жити...

Знову різка тиша і цим разом вона вже триває... Здається, що літаків уже немає, бо не чутно їхнього гулу. Принесли вони і посіяли смерть і горе та й відлетіли, як смертоносні хижі птахи... Хлопчина, що з нами був, розглядається довкола, блідне і біжить кудись, мабуть, до своїх батьків...

А надворі, ніби нічого... Далі осяйна промінність сонця і

(Закінчення на стор. 3)

Мій День...

(Закінчення зі стор. 2)

Сів я на літак і приїхав на нюйоркське летовище, щоб там зустрінути мою маму.

Приїхав туди щось чотири години заскоро... Час волікся страшенно поволі — і години до приїзду моєї матері здавались мені найдовшими у всьому моєму житті. Я за цілий, мабуть, рік не випив стільки кави як на протязі тих... чотирьох годин.

Нарешті прилетів цей літак, в якому мала бути моя мати. Дивлюся... люди переходять перевірку і митну контролю і мої очі шукають за моєю матір'ю... Нарешті бачу старшу жінку в білій хустині — і пізнаю, що це моя рідна, люба, найдорожча мати. Біжу до неї, немов несамовитий, ноги дрижать, ніби западаються у землю, а я кричу: „Мамо! Мамо! Найдорожча моя мамо! — заходжуся плачем, наче дитина... і цілую її руки.

А мати пригортає мене до себе, цілує мене в чоло і шепоче: — Уже більше не плач, мій сину. Можу лиш подякувати Богові, що він вислухав моїх молитов і дозволив мені тебе знову побачити, і бути з тобою вже разом.

Цього дня і цієї хвилини я ніколи не забуду... Цей день залишився у моїй душі до кінця мого життя найбільшою пам'яткою.

І для мене він став власне днем моєї найдорожчої, любої матері.

Під крилом...

(Закінчення зі стор. 2)

ласкава голубінь неба тільки там, де горять хати блискає полум'я і сивіє дим...

На порозі стоїть моя мати. Вона ще дуже бліда, але на її обличчі поволі розквітає усмішка, ніби з-під снігу у сонце підіймається перший пролісок. До нас підходить ґаздиня та лагідно і начебто врочисто каже:

— Яка ж з вас добра мати, пані! Якщо б не ви... — і вказує на пошарпану, розриту кулями кулеметів долівку:

— Бог ласкавий... — тихо відповідає мати. А потім уже нічого не говорить... Її обличчя, ніби скупане у якомусь пресному світлі... Лиш на мить її погляд перестрівається з моїм, а тоді він уже на іконах, замаєних васильками, м'ятою і чебрецем. І уста її ворушаться у молитовній подяці.

МІНІСТЕР ЮСТИЦІЇ в ізраїльському уряді Моше Ніссім заявив у вівторок, 7-го травня, кореспондентам, що Ізраїль виплатить один мільйон долярів кожному хто допоможе розкрити місце перебування і арештувати гітлерівського воєнного злочинця д-ра Йозефа Менґеле, який уславився нечуваними жорстокостями над в'язнями в концентраційному таборі в Авшвіці, і був пострахом для багатьох тисяч осіб, над якими він і його помічники переводили нелюдські експерименти. За це в'язні прозвали його „Ангелом смерти". Зараз по війні Менґеле зник з овиду і мавби нібито перебувати у Венесуелі, чи Параґваю, хоч тамошні уряди заперечують ці поголоски.

Коли в Ню Йорку розквітає бузок

Коли в передміських садах розквітає бузок, а під деревами скромно ховаються пахучі конвалії, тоді певно, що Український Фестиваль на 7-ій вулиці вже недалеко.

Чомусь у мене від початків тих фестивалів вони завжди зв'язані у спогадах із тими квітами, які навіть на темних і брудних вулицях „давтавну" прикрашають станки Українського Фестивалю і приносять до них запах весни.

Звичайно, не лише ці квіти є для цієї цілі, усе добро, розложене на столах, притягає увагу та зір своєю барвистістю та пригадує нашу любов та близьке відношення до природи, яке ми стараємося зберегти навіть тут серед сірих мурів великого міста.

Отож, поруч китичок конвалій та бузка, що захоплюють своїм запахом перехожих, розцвітають у станках маками і чорнобривками українські вишивки, керамічні вироби, тканини і писанки.

Такі ж барвисті й одяги танцювальних груп, бандуристів та усіх, що своїми виступами збагачують Український Фестиваль.

У ці травневі дні, українці займають вулицю в Ню Йорку нарівні з усіми іншими, що постійно в часі теплої пори улаштовують на вулицях свої ярмарки та фестивалі різного роду.

Усі вони пов'язані із продажем товару, від книжок, народних виробів до етнічних страв включно. Широко відомий є „ярмарок" на 9-ій авеню, на якому тільки і продаються різного роду смачні страви. Не бракує і на українських станках цих добрих українських страв. Важко уявити собі якийнебудь український фестиваль без голубців, вареників, а тут ще й типічних в українській кухні т.зв. „пляцків" - солодких коржиків, яких ніхто так добре не пече, як українські господині.

Власне кажучи, коли переходимо у споминах усі ці українські фестивалі на 7-ій, що їх влаштовує парохія УКЦ, то мусимо признати, що завжди головними виконавцями і головними інспіраторами в ньому є наші жінки, які присвячують незвичайно багато часу та сил, щоб усі ті три дні постачить станки відповідним товаром і відповідними харчами.

Хто колись бере до уваги їхню працю та втому у таких імпрезах? Здається, що все є самозрозумілим, як багато інших безкорисних завдань, що їх виконують українські жінки на різних постах.

Їхній вклад до Українського Фестивалю — це не як у інших, бажання власного заробітку, але вклад у заробіток української спільноти міста Ню Йорку - це ще одна громадська праця, може важка і невдячна, але корисна та потрібна.

Бо Український Фестиваль, що став вже традицією нашого „давтавну" виконує важливе завдання - пропаґандивне та фінансове, але він не був би вдалим та успішним без українського жіноцтва, що вкладає в нього так, як у всі інші праці, свою силу, свій час і своє серце.

Подумаймо про це, коли будемо, як щороку, снувати по 7-ій вулиці під звуки голосної музики, оглядаючи все добро і заїдаючи смаколики.

І саме тим, що стоять за станками, належалися б ті китички свіжого бузка та конвалій, які вони з таким сердечним усміхом витягають для відвідувачів наших фестивалів.

О.К.

ПРОКОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД сандіністів в Нікараґуа вже сьомий раз подав скаргу на З'єднані Стейти Америки до Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, тим разом за проголошене ембарґо на вивіз товарів і транспортацію і нібито „підготову ЗСА до агресії проти Нікараґуа". В дипломатичних колах думають, що ця скарга є суто пропаґандивного характеру, яка має за завдання поглибити критику ЗСА урядами комуністичних держав в першу чергу і пацифістами різних зафарблень.

Фльорида святочно вшанувала Тараса Шевченка

У неділю, 24-го березня ц.р., церкву Богоявлення Господнього в Ст. Пітерзбурзі переповнили вірні. Настрій - надзвичайно святочний, бо це був день урочистий, в якому шле-моління Всевишньому Творцеві все побожне людство. В цей святочний день українці у всьому вільному світі пригадують собі пророчі слова нашого генія Тараса Шевченка, в яких він взивав своїх братів такими віщими словами:

„Молітесь Богові одному, і більш нікому
Не поклоняйтесь на землі!"

Була відправлена Божественна Літургія з традиційними співами. Парох Ярослав Федик випрошував ласк Божих для нашого поневоленого народу, а хоральний спів під проводом проф. Тритяка гармонійно акомпаньював відповідями до всіх благань.

Після Богослужби понад 200 осіб взяло участь у святочному вшануванні нашого найбільшого національного пророка. Пречудно вдекорована обширна заля з портретом, уквітчаним квітами надавали чару цьому дню вдячности кобзареві, який вмів будити свій поневолений нарід зі сну і дрімоти і вказувати не тільки на пройдений шлях, але й дорогу до національного визволення з ворожих лабет московського окупанта, що поневолював наш український народ.

Концертову програму короткими словама відкрив Іван Когут. Христина Панчук відспівала американський славень і задеклямувала поему „Як умру, то поховайте" англійською мовою. Виступ хору з дібраними до Шевченкових віршів репертуаром знаменито пописався. Монтаж творів Шевченка на тлі музики передав М. Лаврівський, виявивши декляматорський хист.

Промову про життя і діяльність та дороговказ для живих, мертвих і ненароджених Шевченка виголосив канадський сенатор Юзик. Це глибоко обдумана промова українською і англійською мовами. Було б добре побачити цю джерельну промову друком, або хоч зарекордовану на тасьмі. По промові сенатора Юзика, яку присутні прийняли з ентузіязмом, Люся Арвін знаменито продеклямувала поему Тараса Шевченка „Розрита могила". Л. Арвін - театральна зірка, що вміє передати віршовані твори з великим почуттям і знаменитою дикцією. Слідував хоральний спів на тлі Шевченкових поезій.

Вечір вшанування нашого Пророка закінчено українським славнем „Ще не вмерла Україна".

Осип Біловус

Пам'яті сина і брата

(У першу річницю смерти)

У тихий погідний день травня, в найкращому місяці в році, коли природа пробуджується з глибокого зимового сну до дальшого буйного, квітучого життя, коли золоті проміння сонця огрівають землю, а вселенна радується Божою благодаттю й красою весни, 21-го травня 1984 року блискавкою рознеслася страшна й неймовірна вістка в українській громаді, що не стало між живими нашого найдорожчого сина і брата сл.п. Андрія Прятки. Перервалась нитка такого короткого життя молодої надійної людини.

Св. п. Андрій Прятка

Як дуже ми хотіли, щоб ця жахлива вістка була неправдивою. Як дуже хотілося, щоб ця вістка була тільки кошмарним сном, але, на превеликий жаль, це була жорстока дійсність. Невблаганна смерть забрала нашого улюбленого сина і брата; вирвала його з рядів Спілки Української Молоді, Товариства Студіюючої Молоді (ТУСМ), забрала його передчасно з української громади.

Св.п. Андрій Прятка народився 22-го квітня 1957 року в Польщі і приїхав з батьками чотирилітнім хлопцем до ЗСА. Від молодих літ виростав в рядах СУМ-у. Був членом Осередку СУМ-у ім. ген. хор. Тараса Чупринки в Ню Йорку. Матуру закінчив у Школі Українознавства при нюйоркському Осередку СУМ. Перейшов усі вимоги іспитів, таборування, вишкільних таборів, приписаних Правильником Юнацтва СУМ-у. Кілька років був в Команді вишкільних таборів. Був вишкільником Юнацтва ОУН.

Андрій був активним членом ТУСМ, де був два роки головою Крайової Управи ТУСМ. Належав до Мистецької Студії Слова в Ню Йорку, як також належав до церковного хору церкви св. Юра. Св.п. Андрій закінчив Академію св. Юра з великим успіхом. Записався на студії історії і політичних наук в Нюйоркському університеті. Студіював також журналістику. Закінчив маґістерські студії при Українському Вільному Університеті в Мюнхені. Цікавився історією XX століття. Останні два роки він був учителем історії й географії в Школі Українознавства в Пассейку.

Св.п. Андрій був доброї лагідної вдачі, був дуже скромною людиною, завжде готовою до жертвенної праці. Любов до свого поневоленого народу, любов до своєї батьківщини і всього українського було стимулом його відданої праці у вищеподаних організаціях. Він ніколи не відмовлявся від своїх обов'язків, працював жерттвенно сам і щиро допомагав у праці іншим. З неменшою любов'ю він ставився до своєї вужчої батьківщини — Лемківщини. Хоч був ще таким молодим, а вже розумів філософію життя, що людина є тоді повновартісною, коли вона не задовольняється малим, а бажає щось великого, прямує до висот. Його коротке життя було виповнене змістом і гарячою любов'ю до українських організацій й установ, любов'ю до всієї української спільноти, а понад усе був він глибоко-релігійною людиною. Таким він був, і таким він відійшов від нас у вічність.

Рік часу минув від тієї трагічної дати. Рік часу проминув від сумних величавих похоронів, на згадку яких серце стискається з болю. Сьогодні все це перед нашими очима, неначе на фільмовій стрічці. Перед нашими очима жалобні похоронні відправи, сумно похилені сумівські прапори. Перед нашими очима плач і сльози ближчої й дальшої родини, сльози сумівської й тусмівської молоді, щирі прощальні слова представників організацій.

Ще й сьогодні, ми бачимо тих безліч вінків-квітів, якими родина, приятелі й знайомі, а зокрема молодь, удекорували нашого улюбленого сина і брата на вічний спочинок. Так, рік часу пройшов проплаканих днів і недоспаних ночей. Рік часу минає, а наші очі не висихають від сліз і серце корчиться від безмежного болю від цієї ніколи незабутої втрати.

Це тільки сон, що ти помер —
Я бачу все тебе живого
І голос чую твій тепер,
І йду з тобою у дорогу...

Немає вже тебе тепер —
Та житиме завжди наяву
І в снах моїх той величавий
Твій образ... Сину!
Ти не вмер!

У різних містах будуть відправлені Служби Божі у вівторок, 21-го травня о год. 8-ій вранці - церква св. Юра в Ню Йорку; год. 8:30 вранці: Церква Чесного Хреста в Асторії; в манастирі оо. Василіян в Ґленкові, Н.Й.; в Клівленді, Огайо; в церкві св. Михаїла в Менвіллі, Н. Дж., в Балтиморі; в Святій Софії в Римі; в Люрді, Франція; в Перемишлі, Польща; в Арґентині.

Родичі і брати

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ

мого Найдорожчого ЧОЛОВІКА

бл. п.

АНДРІЯ ПРЯТКИ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

у вівторок, 21-го травня 1985 року в церкві св. Духа, 56th Avenue, Manville, N.J.

Дружина — НАТАЛКА ПРЯТКА

Товариство Українських Бандуристів (ТУБ)

повідомляє своїх Членів, розсіяних по всіх країнах вільного світу, що 7-го травня 1985 р., помер

бл. п.

Володимир Юркевич

визначний бандурист, відомий кобзарський діяч.

Від всього Членства ТУБ складаємо наше глибоке співчуття Родині та проводові Капелі „Гомін", якого Він був мистецьким керівником.

Товариство Українських Бандуристів

Школа Кобзарського Мистецтва і Ансамбль „Гомін Степів", Ню Йорк

ділиться сумною вісткою з Членами, що 7-го травня 1985 р., помер

ШИРОКОВІДОМИЙ БАНДУРИСТ

бл. п.

Володимир Юркевич

б. мистецький керівник Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку.

Від Бандуристів, Родичів і Ансамблю „Гомін Степів" наші найщиріші співчуття Родині і Капелі „Гомін", якої Він був мистецьким керівником.

Управа Школи
і Ансамблю „Гомін Степів"

З великим смутком повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 9-го травня 1985 р. по довгій і тяжкій недузі відійшла у Вічність наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

ЮЛІЯ БУБЕЛА

родом зі Львова, довголітня членкиня СУА й Марійської Дружини при церкві св. Трійці в Керґонксоні, Н. Й.

ПАНАХИДА буде відправлена в неділю, 12-го травня 1985 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Humiston H. B. Funeral Home в Kerhonkson, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в понеділок, 13-го травня 1985 року, о год. 10-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Трійці в Керґонксоні, Н. Й., відтак на цвинтар св. Володимира в Керґонксоні, Н. Й.

Горем прибиті:
муж — ЛЕВКО
дочка — ГАЛИНА з мужем БОГДАНОМ ДЕНИСИКОМ
внучки — ДАНЯ, АДЯ та ЛЕСЯ
кузинка — МАРІЯ ЛАМПІКА з мужем ЛЮБОМИРОМ
близька родина — МИХАЙЛО і ҐЕНА ЛЕСЬКІВ
та Рідні в Україні

Замість квітів на свіжу могилу, просимо жертвувати на добродійні цілі.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в неділю, вранці, 21-го квітня 1985 року по важкій і довгій недузі, упокоїлась в Бозі наша Найдорожча

МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

Валентина Леонідівна ВОРОНА

з Тихненків-Ребенок

уроджена 23-го листопада 1898 р. в Любечі, Чернігівщина, Україна, вдова по бл. п. дир. СТЕПАНОВІ ВОРОНІ, управителеві шкіл Рогатинщини.

ПАНАХИДА відбулась в понеділок, 22-го квітня 1985 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Мк Кензі, Оак Форест, Ілл.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись у вівторок, 23-го квітня 1985 р., о 10-ій год. ранку, в православній церкві св. Миколая в Гомвуд, Ілл., а звідтам на цвинтар св. Миколая, в Чикаґо, Ілл.

У великому смутку:
дочка — НАДІЯ ЛЮДМИЛА з чоловіком ЯНОМ ХОЙНАЦЬКИМ
дочка — НАТАЛІЯ МАРІЯ з чоловіком ДАВИДОМ КІ
внучки — ЮСТИН і АНЯ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Знайомими, що по довгій і важкій недузі відійшов у Вічність 8-го травня 1985 року в Ню Йорку, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ШВАҐЕР І БРАТ

бл. п. д-р ветеринарії

СТЕПАН АНДРУШКІВ

нар. 1912 р. в Бориславі, Україна

ПАНАХИДА — у п'ятницю, 10-го травня 1985 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Іст 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН — в суботу, 11-го травня 1985 р., о год. 9-ій ранку до церкви св. Юра, а опісля на цвинтар Holy Cross Cemetery в N. Arlington, N.J. (340 Ridge Rd.).

У глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
доня — ЛІЛІЯНА з мужем ІВАНОМ
внуки — ЗЕНОН і ХРИСТЯ ЗАВАДИ
кузинка — СТЕФА СТАСИШИН з мужем ВОЛОДИМИРОМ
шваґерка — СОФІЯ ПЛІСАК
племінники:
КАРОЛЬ ПЛІСАК
МИХАСЬ ПЛІСАК
брати і дальша Родина в Україні

Замість квітів на могилу Покійного, просимо складати пожертви на Академію св. Юра в Ню Йорку.

„Рідна Школа" приготовляється до закінчення навчального року

Від самого початку набуття Українського Освітньо-Культурного Центру (УОК Ц) у Філядельфії в його приміщеннях—постійний рух, завжди щось діється. Тут багатогранна праця різних товариств, організацій та установ, що мають свої домівки в Центрі. В УОК Центрі міститься вже п'ять років школа українознавства Товариства „Рідна Школа", яка в цій порі кожного року є найбільш активною, бо приготовляється до закінчення шкільного року.

В „Рідній Школі", як її популярно називають, кипить праця, яку можна порівняти до вулика бджіл, де кожний по-своєму є чимсь зайнятий, щось робить і має якусь відповідальність, а все разом творить цілість. Учні в загальному приготовляються до кінцевих іспитів; деякі з них шукають ще „лектур", інші наполегливо пробують дігнати те, чого впродовж року не вспіли, чи не зуміли собі засвоїти. Матуранти до іспитів зрілости готуються. Учителі, як звичайно, дуже зайняті, вони раді б усім допомогти та якнайбільше знання кожному учневі передати, а батьки, зі свого боку, роблять усі старання, щоб закінчення навчального року випало гідно і величаво, це бо найбільша кожнорічна імпреза „Рідної Школи". Шкільний рік закінчується бенкетом і балем абітурієнтів, що його влаштовує школа з нагоди завершення 12-ої кляси іспитом зрілости.

Школа українознавства Т-ва „Рідна Школа" є загальногромадською інституцією і є найбільшою з трьох українознавчих шкіл у Філядельфії. Вона вже має за собою понад 30 років виховної праці. Її учительський збір складається із 20 учителів і 9 молодих асистентів. Її директоркою тепер є Мирослава Гил. Школа має передшкілля і 12 кляс. В біжучому році в ній навчається українознавчих предметів 215 учнів. Школою опікується Товариство опіки над українською молоддю „Рідна Школа", головою якого є д-р Альберт Кіпа.

Цього року у 12-й клясі є 20 учнів і всі вони тепер наполегливо приготовляються до іспиту зрілости. З нагоди закінчення їхнього 12-річного навчання в „Рідній Школі" відбудеться бенкет і баль абітурієнтів. Приготуванням цієї імпрези займається Комітет, що його вибрано з-поміж батьків учнів 12-ої кляси.

Цьогорічний Батьківський комітет матуральної кляси очолює д-р Ігор Кушаш. Членами комітету є: Марія Панчак—заступник голови, д-р Ярослав Заліпський—секретар, а інж. Богдан Коженьовський—скарбник. До цього часу Батьківський комітет відбув ряд засідань, на котрих обговорено та полагоджено низку справ, пов'язаних з самим бенкетом, його переведенням та з іншими плянами, що їх намічено зреалізувати для придбання фондів, як, наприклад, видання пропам'ятної книжечки 12-ої кляси 1985 року та виготовлення пропам'ятних сорочинок (ті-ширтс) „Рідної Школи" у Філядельфії. Заходами комітету вже відбулася зустріч-вечірка для старших і молоді.

Провід „Рідної Школи", дирекція школи українознавства та Батьківський комітет, свідомі того, що без підтримки українського громадянства заплянована імпреза не буде мати бажаного успіху і тому прохає місцеві організації, товариства, установи та ширші кола громадянства, щоб вони, так як в минулих роках, взяли участь в закінченні шкільного року „Рідної Школи" у Філядельфії. Запрошується всіх на бенкет і баль абітурієнтів „Рідної Школи", щоб гідно привітати тих, що нам на зміну приходять, представити їх українській громаді та побажати їм дальших успіхів. При тому ми не забуваймо, що молодь— це наша майбутність.

Бенкет і баль абітурієнтів „Рідної Школи" відбудеться в суботу, 8-го червня ц. р., в залі приміщень Парксайд Іст, при 4501 Келлі Драйв (колишній Іст Ривер Драйв) у Філядельфії, початок о год. 6:30 ввечері.

Програма включає привіт абітурієнтів, вручення дипломів і нагород та баль в охолодженій залі під звуки оркестри „Нове Покоління" з Торонто, Канада.

Ю. Г.

УСО „Тризуб"...

(Закінчення зі стор. 1)

ЦАК у Дітройті і на бенкеті капітан дружини інж. Богдан Завадович передасть чашу, яку отримала дружина, товариству „Тризуб" яка згодом буде виставлена на „Тризубівці".

Гості підкреслили, що від самого початку свого існування в Америці, „Тризуб" і спортові організації взагалі були першими, які зуміли ввести слова „Юкрейн" і „Юкрейніен" на сторінки англомовної преси. Коли „Тризуб" вигравав чаші Америки (він був чотирикратним чемпіоном ЗСА) про „Юкрейніен Нешенелс" писали не тільки „Ню Йорк Таймс" й інші американські англомовні часописи, але й всі спортові газети світу, до речі, помістив згадку про них і львівський часопис.

„Філядельфія Юкрейніен Нешенелс" був першою дружиною копаного м'яча, змагання якої передавалися по телевізії (1964-67 роки). Брала ця дружина участь у міжнародних змаганнях копаного м'яча з багатьма дружинами Англії, Шотляндії, Західньої Німеччини тощо. В 1967 році „ФЮН" репрезентував ЗСА на міжнародному турнірі в Ель Сальвадорі, де грав перед 102,000 глядачів.

З гордістю розповіли Б. Сірий і О. Лесюк, про власну оселю „Тризуба" в Горшемі, Па., неподалік Філядельфії, — „Тризубівку", що розташована на 32-ох акрах землі. Цей чудовий комплекс постав завдяки справді подиву гідним зусиллям тризубівських діячів та при допомозі нашої щедрої громади. В 1985 році спортова діяльність УСО „Тризуб" влючала: дев'ять дружин копаного м'яча, дві дружини відбиванки, ланку шахів, голф, теніс.

Своєю численною участю в бенкеті-балі, до якої закликає „Тризуб", українська суспільність покаже, що вона оцінює спортово-національну-виховну діяльність УСОсередку, додасть надхнення і нових сил тризубівцям для продовження їх мозольної і такої корисної праці з українською молоддю. А до того ще й спричиниться до облегшення тягару, який тяжіє над „Тризубом", — тобто, 180,000 дол. гіпотечного боргу, що стримує широкий зріст спортової діяльности організації. До речі, весь прихід з бенкету-балю піде на сплату боргу.

Наші гості – „тризубівці" на прощання пригадують не забувайте дати — субота, 18-го травня, бо в цей день вони очікують сотні українців у Філядельфії на бенкеті, який почнеться в годині 7-ій вечора, а попередить його в год. 6-ій коктейл. Баль розпічнеться в 9-ій годині і на ньому гратиме оркестра „Червона калина". Вступ на бенкет і баль — 30 дол. від особи, вступ тільки на баль — 20 дол.

Серце...

(Закінчення зі стор. 2)

добро, любити свою родину і свій нарід. Вона в неділю збирала дітей і пішки ходила з ними п'ять-шість миль до церкви, давала їм приклад своєю великою вірою і чистим серцем. Вона клала підвалини під українські організації і давала дітям у руки смолоскип, щоб ним вони просвічували дорогу собі і своїм дітям. Про неї можна сказати словами поета: Коли мені сняться квіти — я гадаю, що це мати думає про мене. Коли виглядає сонце над квітами — певно, матері радісно від тих думок, бо в тих думках бачить мене щасливим. А коли ще й райдуга звисає з неба — то вже мати посміхається. Материнська любов міцна й безмежна. Молитва матері не знає кордонів. Вона чиста й повна віри в Бога, в Його милосердя. О, які щасливі ті діти, що ще мають між собою любу неньку та відчувають, якою добротою для них б'ється материнське серце! Каже Уляна Кравченко у вірші „Мати":

Щасливий, хто рідну
матір має,
Хоч зморшки вкрили
вже чоло,
На світ спокійно
споглядає,
Не знає, що то
в світі зло.

Під поглядом її
ти ставиш
Свій перший крок
на шлях життя:
Коли шал юний
тягне в пропасть,
При тобі
матінка твоя!

Ах, серце матері
незмінне,
Його часу
не знищить зуб.
Для матері
ти все дитина,
Нехай і сивий
в тебе чуб.

У нікого іншого немає такої великої і жертвенної любови, як у матері. Як не намагалися б ми розказати про цю неперевершену любов, то ніколи не вдасться нам її замкнути в людських словах! Матері ніхто не може заступити... І це відноситься не лише до дитинства, коли без матері наступає жалюгідне сирітство. Ні, бо й доросла, старша навіть людина, відчуває потребу материнської ласки. В тому почутті немає меж віку. Інколи і старша людина, втираючи сльозу болю, шепче „мамо", як колись у дитинстві, хоч матері вже між живими немає. Пам'ять підказує згадки про те, як мати дбала, щоб її дитині не сталася кривда, як захищала всіма силами від лиха, труднощів, болю і смутку. Це зрозуміле, бо материнська любов була справжньою, а справжня любов не старіється і не проминає. Вона триває до кінця нашого життя. Матусине серце — це найкращий і найтриваліший скарб сина, навіть як він має вже сиве волосся. І кожен має в цілому світі те лише одне таке серце. І дивна річ: ми всі виростаємо, мужніємо, старіємося, але завжди прагнемо, щоб мати промовила до нас так, як промовляла до дитини: ніжно, вирозуміло, ласкаво. Ми завжди залишаємося дітьми у своєї матері. Нам завжди потрібно того почуття, яке може нам дати тільки ця одна єдина людина на світі!

Назвали материнську любов „найвірнішою". Це правда, бо чи був у вас друг вірніший за матір? Чи був хтось інший, що передусім турбувався нами, а щойно опісля — собою? Чи був хтось інший, перед ким могли б без ніяких побоювань відкрити свою душу, хто вислухав би вас і сказав: „Розумію тебе!" Назвали цю любов „найчистішою". І це правда, бо чи доводилось вам бачити більш променисту любов від тієї, що стелилася від материнського серця до нашого?

Та не всі люди мають змогу вітати матір з Днем Матері, особисто, чи листовно. Та без огляду на розстання і віддаль, тепло материнського серця огріває серця всіх дітей, бо для любови матері нема меж простірних, ані часових, а мати-українка є для нас сьогодні не лише образом прикладної матері, але теж образом борця за духове обличчя нації. Ніхто інший, як мати вдержує сьогодні молоде покоління при ідеалістичному світогляді, релігійності, прив'язанні до Церкви, рідної мови й народу. А що робить вона це в найважчих умовах поневолення, то й заслуговує на найбільшу чешу пошану. Кожна людина, без огляду на вік, має у душі теплий спомин материної ласки, любови й доброти та бере його з собою на все життя. День Матері повинен бути не лише формально нагодою для вияву справжньої вдячности дітей для матері.

Давати життя та виховувати родину покликав Бог християнську матір. Нема в світі більш почесного уряду, як покликання матері.

Материнство — це глибока чеснота все любити, все служити, терпіти й ніколи не нарікати в праці при вихованні дітей. Добра християнська мати була завжди найкращою учителькою найважливішої школи життя, якою є родина. Якщо забракне матері, чи вона не допише в родині, то ясність дня заступить ніч. Вона прищеплює здорову мораль і власним прикладом любов і пошану до своєї віри, традиції і мови. Вона слідкує, де і з ким її діти ходять та пристають, які книжки читають, вже від ранніх літ посилає дітей до українського садка, до української школи, на курси українознавства, де діти пізнають свою культурну спадщину та історію, а вкінці до організацій молоді, де вони навчаться допомагати рідному народові в його змаганні до осягнення державної незалежности. Завданням українських батьків у цих тяжких часах є стежити за ростом дітей, щоб вони не пішли на шлях погубного вживання наркотиків.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплянвані такі турніри:

6-7-го липня — УСЦАК — Схід (юньйори в групах А і Б).
10-11-го серпня — Подвійні гри
30-го серпня - 2-го вересня — УСЦАК крайові
14-15-го вересня — Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
12-13-го жовтня — КЛК.

Вісті ЗУАДКомітету

Поштова скринька ЗУАДК-у

До Бюра напливає багато листів з різних країн (Польща, Австрія, Німеччина, Італія, Югославія, Бразилія, Аргентина і т.п.) з проханнями про допомогу, з подякою за одержані гроші або пачки з одягом та з пожертвами з ЗСА. Вийнятки деяких цікавіших листів містимо в хронологічному порядку.

Члухів, Польща.

Щиросердечно здоровимо Вас і дуже дякуємо за отриману від Вас допомогу (100 дол.). В Новому Році бажаємо Вам щедрих Божих ласк!

(Два підписи)

Бирдінгенд, ЗСА.

Лист новопорибулого в перекладі на українську мову: ...Мешкаю 66 миль від Філядельфії. Д-р Наклович просив передати Вам поздоровлення від нього. Походженням і почуванням я є українцем. Батько народився в Тлустім, а мати у Свідовій. Я хотів би у ЗСА належати до організації, яка гуртує людей українського походження. Перепрошую, що не пишу по-українському, з мовою у мене краще.

(Підпис)

Ст. Пітерсбург, ЗСА.

Українсько-Американське Товариство в Ст. Пітерсбурзі, Фльорида, вітає ЗУАДК з нагоди сорокріччя невтомної праці допомоги потребуючим. З цієї нагоди пересилаємо чек на 500 дол. для допомоги втікачам з Польщі.

Іван Когут, голова
Ольга Филипович, секр.

Кампо Маврон, Бразилія.

Хвальна Екзекутиво!

З радістю повідомляю Вас, що одержала 150 дол. від ЗУАДК, як оплату за курс англійської мови на цілий 1985 рік. Дякую Вам із щирого серця за ту милу допомогу. Хай добрий Бог винагородить Вас усіх та благословить Вашу працю.

Єлисавета Мельницька

Куритиба, Бразилія.

Складаю сердечну подяку за залучений в прилозі чек на суму 1,796 дол. - прецінний дар благородних сердець наших дорогих жертводавців з Америки, що його вони великодушно зложили і присвятили на сиротинці й на потребуючих діточок, або родини в нашій місійній епархії в Бразилії. Запевняю Вас, що воля вш. жертводавців буде вповні виконана і їхнім датком не одне серце возвеселиться і полине в тихій молитві до Господа за своїх добродіїв...

З Архиєрейським Благословенням

Єфрем В. Кривий,
Куритибський Єпарх

Відень, Австрія.

В залученні пересилаю Вам посвідку на 1,000 дол. Стан втікачів в Австрії з кінцем січня ц.р., є 40 осіб. В січні виїхало 2, а в лютому 6 втікачів до ЗСА. 20 грудня 84 року був допис О.Т. в „Свободі" „Про українських втікачів з Австрії" і лист одного молодого біженця 18-річного молодця, автора не лише листа, але й вірша. Просимо дуже прислати нам копію допису (ми це збираємо до архіву), як і листа з віршем, та подати повне прізвище втікача. Дякуємо Вам за дотеперішню співпрацю і просимо також у майбутньому, що дасть гарні висліди... Я особисто представник ЗУАДК на Австрію, пильную і бороню інтересів ЗУАДК на терені Австрії. Ці інтереси сходяться з такими інтересами УЦДОА, і тому є повна гармонія. Справедливо розділяю допомоги для всіх втікачів... Часто нашим втікачам вписують римо-католик, хоч вони всі є греко-католиками. Це треба виправити в ЗСА.

Вітаємо!

Управа УЦДОА

Австрія.

Складаємо на руки пана президента ЗУАДК подяку за поміч, яку уділила нам ваша Допомогова Організація в часі нашого перебування в австріійському таборі для еміґрантів. Час нашого перебування тут кінчається. Маємо вже приділені візи на найближчий час. 26.2. ц.р., ми знайдемося в Америці.

З пошаною

3 підписи

Прудентопіль, Бразилія.

...Відвідуючи родини зі свяченою водою, я стрінув значно більше безземельних хліборобів і таких матерів, що своїх немовлят кормлять чаєм, чи юшкою фасолі. Цими днями купую для таких родин 4 корови. Щодо станиці ЗУАДК в Бразилії у Предентополі, який є головним і найчисленнішим українським осідком у Бразилії, то є можливо таку станицю оснувати. Маємо тут відповідних людей, які тарно працюють під проводом і в злуці з церквою...

Щиро вдячний
о. Петро Бальцар, ЧСВВ

Хотянів, Польща.

Я дуже зраділа, коли одержала від Вас пачку. Не знаю, як Вам за те подякувати. Ме не стрінуло велике щастя... Щоб Бог дав Вам за те багато кріпкого здоров'я... Буду за Вас молитися.

Тося Н.

Трентон, ЗСА.

Сердечно дякую від себе і сина за те, що так швидко і прихильно відкликалися з допомогою. Крім фінансової допомоги, Ви підтримали сина морально... Дякуємо вельмишановним панам за привіт і теплу згадку про мого покійного чоловіка, а всім Вам за зрозуміння.

Дай, Боже, успіхів у Вашій благородній праці!

Два підписи

Торонто, Канада.

Світова Суспільна Служба СКВУ

Щиро дякуємо за прислані інформації в справі допомоги в Бразилії. В залученні пересилаємо Вам копії матеріялів... Для нас дуже важливим є, щоб вони були скоро переслані до всіх допомогових установ ЗСА. До організацій СФУЖО ми звернулися прямо за згодою їх проводу і тому Вам це заощадить час і труд.

З. Дуда, голова
В. Молодецький, секр.

До листа залучено адресар потребуючих: пансіонів, сиротинців, шкіл, убогих родин, малоземельних хліборобів, гуртожитків для старших учнів, книжок, журналів, фільмів тощо. Всіх адрес 24; Бразилія-14, Польща 4, Арґентина - 3, Параґвай 1, Австрія 1 і Німеччина 1. Рада Св. Суспільної Служби закликає до своєчасного складання звітів з допомогових акцій і до координації харитативних дій.

Рим, Італія.

Прохаємо прийняти щиру подяку за Вашу прихильну відповідь щодо допомоги для українських біженців з Польщі і за присланих 250 дол. на ту ціль. Нехай Воскреслий Христос винагородить Вас сторицею і благословить успіхами Вашу харитативну працю.

З молитвами і глибокою пошаною остаюсь

о. Іван Хома

Прудентопіль, Бразилія.

Сердечно дякую за 3 пачки з убранням для інтернату. Ми це все використали для потребуючих дівчат і їхніх родичів. Журнали ми передали до бібліотеки інтернату і дівчата з них користають.

Христос Воскрес!

Ольга Корчагін

Філядельфія, ЗСА.

Сердечно дякую за фінансову поміч (250 дол.), особливо тепер матеріяльна допомога була дуже потрібна.

М.С.

Широка переписка українців, поселених в різних країнах світу зі ЗУАДК є найкращим доказом значення та потреби цієї установи, яка виконує свою відповідальну місію тільки завдяки великій жертвенності нашого патріотичного громадянства.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

